

2009. március 24., kedd

Művészeti tanulmányok az Európai Unióban

P6_TA(2009)0153

Az Európai Parlament 2009. március 24-i állásfoglalása a művészeti tanulmányokról az Európai Unióban (2008/2226(INI))

(2010/C 117 E/04)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EK-Szerződés 149. és 151. cikkére,
 - tekintettel az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciákról szóló, 2006. december 18-i 2006/962/EK európai parlamenti és tanácsi ajánlásra ⁽¹⁾,
 - tekintettel a kreativitás és innováció európai évéről (2009) szóló, 2008. december 16-i 1350/2008/EK európai parlamenti és tanácsi határozatra ⁽²⁾,
 - tekintettel a kulturális és kreatív iparágaknak a lisszaboni célkitűzések megvalósításához való hozzájárulásáról szóló 2007. május 24–25-i és 2008. május 21–22-i tanácsi következtetésekre,
 - tekintettel a Tanács és a Bizottság 2008. évi közös időközi jelentése az „Oktatás és képzés 2010” munkaprogram megvalósításáról – „Az egész életen át tartó tanulás megvalósítása a tudás, a kreativitás és az innováció fejlesztése érdekében” ⁽³⁾,
 - tekintettel a művészek társadalmi megítéléséről szóló 2007. június 7-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel az európai kulturális programról a globalizálódó világban tárgyú 2008. április 10-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel a kulturális iparágakról Európában tárgyú 2008. április 10-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
 - tekintettel a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló 2005. október 20-i UNESCO-egyezményben foglalt ajánlásokra;
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel a Kulturális és Oktatási Bizottság jelentésére (A6-0093/2009),
- A. mivel az „egyesülve a sokféleségben” jelmondatának megfelelően szükséges, hogy az Európai Unió megismerje közös történelmét, és ezt az európai művészet által teheti, lényegéből eredő egyetemeségének köszönhetően;
- B. mivel az iskoláknak ismét a kultúrához való hozzáférés demokratizálásának fő helyévé kellene válniuk;
- C. mivel a művészeti és a kulturális oktatás és a részüket képező, képeken alapuló oktatás a tagállamok oktatási rendszerének jelentős eleme;

⁽¹⁾ HL L 394., 2006.12.30., 10. o.

⁽²⁾ HL L 348., 2008.12.24., 115. o.

⁽³⁾ HL C 86., 2008.4.5., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 125. E, 2008.5.22., 223. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0124.

⁽⁶⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0123.

2009. március 24., kedd

- D. mivel a művészeti és kulturális oktatás a gyermekek és a fiatalok oktatásának lényeges eleme azáltal, hogy hozzájárul a szabad akarat, az érzékenység és a mások iránti nyitottság fejlesztéséhez; mivel ez kulcsfontosságú kérdés az egyenlő esélyeket illetően és a kultúrához való hozzáférés tényleges demokratizálásának előfeltétele;
- E. mivel annak érdekében, hogy megfeleljen a kultúrához való hozzáférés demokratizálását jelentő kívánásnak, szükséges a művészi tudatosság fokozása minden szinten és minden korban, a csoportos és amatőr művészeti tevékenységek jelentőségének felismerése és a művészeti oktatáshoz való hozzáférés támogatása;
- F. mivel sajnálatos módon a tagállamok túl gyakran gazdasági követelmények miatt kényszerítve érzik magukat arra, hogy átfogó oktatási politikájukban csökkentsék a művészeteknek biztosított teret;
- G. mivel a művészetek területén a művészeti oktatás képezi a szakmai képzés alapját, fejleszti a kreativitást és elősegíti e téren a testi és a szellemi fejlődést, hozzájárul az oktatás, a kultúra és a művészetek közötti szorosabb és gyümölcsözőbb kapcsolatok kialakulásához;
- H. mivel a művészeti és formatervezési iskolák és oktatási központok segítik az Európai Unióról a világban kialakult képet megerősítő filozófiák kialakítását, új művészeti stílusok és mozgalmak létrehozását és különböző kulturális világok feltárulását;
- I. mivel a képzés rendkívül fontos a művészeti és kreatív ágazatok szakembereinek sikeressége szempontjából;
- J. mivel egy pálya befutása vagy egy szakma gyakorlása céljából folytatott művészeti tanulmányokhoz, a tehetségen kívül, elengedhetetlen, hogy a tanulók rendelkezzenek egy, kizárólag a rendszeres, multidiszciplináris képzés útján megszerezhető, szilárd kulturális alappal; mivel ez az általa képviselt általános kultúrának, kutatási módszereknek, a vállalkozói készségeknek és az üzleti ismereteknek, valamint a kortárs művészetek szempontjából jelentős tevékenységekben való jártasságnak megfelelő mértékben megkönnyíti a munkaerő-piaci beilleszkedést;
- K. mivel az Európai Unióban tevékenykedő kreatív, kulturális és művészeti társaságok és iparágak által képviselt gazdasági és munkahelyteremtő potenciál nagymértékben befolyásolja a művészeti ágazat fejlődését;
- L. mivel a technológiai forradalom következtében megnőtt mind az országokon belüli, mind az országok közötti verseny, és mivel ennek következtében a szellemi kapacitás és a kreativitás kimagasló helyet foglalnak el a lisszaboni stratégia keretében;
- M. mivel a társadalmainkban végbemenő gyors és állandó változások nagyobb munkaerő-piaci alkalmazkodóképességet, rugalmasságot, kreativitást, innovációt és kommunikációt igényelnek az egyének részéről; mivel a tagállamok oktatási és képzési rendszereinek – a fent említett „Oktatás és képzés 2010” munkaprogram céljaival is összhangban – elő kell mozdítaniuk az említett képességeket;
- N. mivel figyelembe kell venni, hogy a tagállamokban működő művészetoktatási modellek jelentős eltéréseket mutatnak;
- O. mivel a globalizáció és a polgárok nagyobb mobilitása, valamint az Európai Unió egymást követő bővítései következtében a kultúra és a kulturális sokszínűség oktatása az identitás megőrzésének, valamint a kultúrák és a vallások közötti megértés előmozdításának fontos tényezőjévé vált; mivel a kultúrák közötti párbeszéd évének a kultúra iránti érzékenység felkeltésére és a kultúra előmozdítására irányuló céljait meg kell őrizni 2008 után is,
1. úgy véli, hogy a művészeti oktatásnak jelen kell lennie az iskolai oktatás valamennyi szintjén, a kultúrához való hozzáférés demokratizálódásának előmozdítása érdekében;

2009. március 24., kedd

2. hangsúlyozza a folytatódó képzés fontosságát az iskolai tananyagban és a szakképzésben, illetve az egész életen át tartó tanulási programokban egyaránt, a kreativitás egész életen át tartó tanulás folyamatának részeként minden korban történő elősegítésére és fejlesztésére;
3. emlékeztet arra, hogy a művészeti és a kulturális oktatás egyik célja a polgári oktatáshoz való hozzájárulás, melynek egyik szerepe a gondolkodásra való képességünk fokozása és a személyes fejlődéshez intellektuális, érzelmi és fizikai értelemben történő hozzájárulás;
4. a 2009-es kreativitás és innováció európai éve keretében elismeri a művészetek szerepét a társadalmi és gazdasági innovációhoz való jelentős hozzájárulás terén;
5. felhívja a Tanács és a tagállamok figyelmét az európai kultúra és sokszínűsége által integrációs tényezőként betöltött szerepére és az európai szintű művészeti és kulturális oktatás jelentőségére, a regionális kulturális értékek hagyományőrzését is beleértve;
6. hangsúlyozza, hogy napról-napra nő azoknak a művészeti tanulmányokat folytató diákoknak a száma, akik a sajátjuktól eltérő tagállamban szeretnének tanulni, és ezért a művészeti oktatásra vonatkozó politikáik európai uniós szintű összehangolására, a legjobb gyakorlatok egymás közötti megosztására, és az ágazaton belül mind a diákok, mind a tanárok mobilitásának fokozására buzdítja a tagállamokat;
7. javasolja a művészeti szektorban a szakemberek mobilitásának elősegítését a képesítések elismerésére irányított nagyobb figyelem révén; ezt a képző intézményeknek az európai képesítési keretrendszerhez való csatlakozásának ösztönzésével kell elérni, hogy az ágazaton belül a kompetenciák és képesítések európai szinten összehasonlíthatóak legyenek;
8. sürgeti a Bizottságot ezzel összefüggésben, hogy működjön együtt a tagállamokkal a művészeti és a kreatív tevékenységek iránt elkötelezett európai mobilitási keretrendszerének létrehozása érdekében, különös tekintettel a fiatal művészek és a művészeti tanulmányokat folytató diákok mobilitására;
9. úgy véli – annak egyidejű elismerése mellett, hogy ez a tagállamokra tartozó kérdés –, hogy felmerül a művészeti oktatással kapcsolatos politikáknak az EU szintjén történő összehangolásának szükségessége, különösen az alábbiak tekintetében:
 - a különböző „közönségek” felé irányuló művészeti oktatások jellegének, tartalmának és időtartamának leírása,
 - a művészeti oktatás, a kreativitás és az innováció közötti kapcsolat,
 - a művészeti oktatásra vonatkozó politikák hatékonysága társadalmi–gazdasági hatásuk szemszögéből,
 - egyensúly teremtése az elméleti tanulmányok és a gyakorlati bevezetés között, a művészeti oktatás nem absztrakt jellegének biztosítása céljából,
 - a művészeti oktatás módszereinek és stratégiáinak alkalmazása és fejlesztése az információs társadalom követelményeinek megfelelően,
 - hagyományos szakoktatók mellett az új médiák szakoktatóinak és „művészmérnökeinek” képzése;
10. felszólítja a Tanácsot, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy
 - ismerjék el annak fontosságát, hogy a lisszaboni stratégiának megfelelően a művészeti oktatás és a kreativitás elősegítése a tudáson alapuló gazdasági környezetben valósuljon meg,

2009. március 24., kedd

- határozzák meg a művészeti oktatásnak, mint jelentős pedagógiai eszköznek a szerepét a kultúra értékelésében a globalizált és multikulturális világban,
 - hozzanak létre közös stratégiákat a művészeti oktatási politikák előmozdítása és e tárgykörre szakosodott tanárok képzése vonatkozásában,
 - ismerjék el a művészek fontos szerepét a társadalomban és azt, hogy meg kell határozni azokat az egyedi készségeket, amelyekkel az oktatási folyamatban részt vevő művészeti oktatásnak kell rendelkeznie,
 - bátorítsák – a kulturális koordináció nyílt módszere keretében nemrégén létrehozott oktatási és kulturális munkacsoportban – a nemzeti képviselőket a szaktanárok képzésének és a művészetek szerepének megvitatására különböző oktatási összefüggésekben (formális, informális és nem formális) és minden oktatási szinten (a bölcsődei oktatástól a felsőbb szintű művészeti oktatásban zajló szakmai képzésig és azon túl),
 - bátorítsák a kulturális ipar nyílt koordináció módszerével foglalkozó munkacsoportjaiban a nemzeti képviselőket a szakmai képzésnek, illetve a művészek, vezetők, tanárok, facilitátorok és a kulturális ágazat más szakemberei folyamatos szakmai fejlesztésének központi témaként történő megvitatására,
 - kérjék fel a civil társadalom megfelelő érdekeltjeit e területen meglévő tudásuk és szakértelmük megosztására, tekintettel a nyílt koordinációban zajló folyamatra,
 - javítsák a művészeti ágazatban dolgozó szakemberek szakmai képzésének elérhetőségét a felsőfokú művészeti oktatásnak a Bolognai Nyilatkozatban felvázolt mindhárom szinten (egyetemi alapidiploma, mesterképzés és doktori képzés) való elismerése által, ezáltal előmozdítva a művészek EU-n belüli mobilitását,
 - hozzanak különleges intézkedéseket a többéves kulturális program összefüggésében a művészeti oktatás előmozdítására,
 - ismerjék el a csoportos és az amatőr művészeti tevékenységek jelentőségét;
11. ragaszkodik ahhoz, hogy a művészettörténeti oktatásnak képezzék részét a művészekkel való találkozások és a kulturális helyek meglátogatásai, a diákokban a kíváncsiság felébresztése és reakció kiváltása céljából;
12. hangsúlyozza, hogy a művészeti dimenzióknak az iskolai tantervekbe történő felvételekor fontos a kommunikációs és az információs technológiák és az internet által biztosított eszközök megfelelő, az oktatás új, a modern időknek megfelelő csatornáiként történő alkalmazása;
13. hangsúlyozza e tekintetben az ilyen vállalkozások jelentős hozzájárulását, úgy mint az Europeana, az európai digitális könyvtár szerepét;
14. javasolja egy művészeti és kulturális oktatással foglalkozó európai portál közös kifejlesztését, valamint a művészeti oktatás beillesztését a tagállamok iskolai tanterveibe a nemzetközileg különösen nagyra értékelt európai kulturális modell fejlesztése és támogatása érdekében;
15. kéri a Tanácsot, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy kövessék nyomon a művészeti oktatásnak az iskolai tantervekbe történő beillesztésének eredményeit; javasolja különösen a Bizottságnak, hogy mozgósítsa elő a szükséges tanulmányok elvégzését annak érdekében, hogy megbízható információ álljon rendelkezésre az említett oktatásnak az Európai Unióban tanulók képzettségi és készségekkel kapcsolatos szintjére gyakorolt hatásáról;
16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.
-